

Liiga vähe ettevõtjaid

Arengufondi juhatuse esimehe Tõnis Arro sõnul kardab enamik eestlasi ebaõnnestumist ja eelistab teha palgatööd.

lk 10



Maaklerid teevad endale ise reeglid

Kinnisvaramaaklerite tegevus saab selgemad piirid, näiteks maakleritasu hakkab maksma üürile antava korteri omanik. lk 6



„Korsaar” Helsingis

Arvate, et soomlasi on seepärast Estonias palju, et kodumaal pole midagi vaadata? Eksite. Soome rahvusballeri juubeliäädendus on majesteetlik šedööver, mis ei lase ilumeelil närtsida. lk 14

Facebook tõi linna kaose



Sotsiaalvõrgustikus reklaamitud sünnipäevale kogunes Hollandis korraga 5000 noort, sekkus märulipolitsei. lk 9

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EURO | VÄLISMAAL 2,10 EURO | NR 222 | ESMASPÄEV, 24. SEPTEMBER 2012



-1- Võrratu finaali: Medora (Maria Baranova) keset *jardin animé*'d. -2- Medora (Maria Baranova) ja Conrad (Michal Krčmár) on põgenenud mereröövli saarele.

Fotod: Sakari Viika, Soome rahvusopera

„Korsaar”: lahetagused mereröövlid ja kuninglik hulk roosasiid tuutusid

Arvustus

Raimo Poom
ajakirjanik



Soome rahvusballiett tõi

pas d'action – kõikvõimalike galactenduste lemmik-ilunumber, kus Medora tähistab koos oma päästja Conradi ja ustava orja Aliga esimesest haaremisse sattumise ohust pääsemist.

Põhjanaanabrite rahvusballietti „Korsaar” põhineb koreograaf

se sattumise väljavaate pärast. Seda peale tantsulise superesituse. (Youtube'i maailmas võrreldakse baleriinide sooritusi armutult, veenduge ise, otsides sealt mõned „Korsaari” variatsioonide võrdlused.) Baranova kõrval esines

meesvariatsiooni, kus tavaliselt näeb Medora ja Conradi-ga kaasa jooksvat ustavat orja Alid. See polnudki ehk paha valik, sest Ilja Bolotov Alina nägi veel kutsu vaeva, samal ajal kui Krčmáril bravuurist puudu ei jäänud.

veel hõlmavate massistseenidega venitada? Segaselt teostatuna võibki see tõesti imelik olla, kuid Liška on saavutanud hingematvalt ilusa finaali, mis tõesti toob esile selle klassikalise tüki majesteetliku ajaloo. Seda, kui lava täitub nn elusa *jardin animé* jaoks küm-

„Le Corsaire”
BALLETT

Soome rahvusballiett

Koreograafia: Ivan Liška, Marius Petipa

Muusika: Adolphe Adam, Léo Delibes, Cesare Pugni, Riccardo Drigo

„Korsaar“: lahetagused mereroovlid ja kuninglik hulk roosasiid tuutusid

Arvustus

Raimo Poom
ajakirjanik



Soome rahvusballiett tõi 90 aasta juubelihooajaks välja majesteetliku klassikalise šedöövri, mida dirigeerib eestlane.

Kui Estonia saalis kuuleb balletitenduste vaatajate seas tihhti rohkesti soome keelt, siis on päris põhjendatud küsida, mida ülelähenaabritele kodus näidatakse.

Uurimisretke aja valik langetas möödunud reedele, kui Helsingi ooperimaja laval esietendus sealne rahvusballiet ümmarguse 90. hooaja tähistamiseks välja toodud klassikalise balleti tähtteoste sekka arvatav „Korsaar“ („Le Corsaire“). Lugu mereröövlipealik Conradi ja lõunamaise kaunitari Medora armastusest, nende lahutamiseks mõeldud intriigidest ja õnnelikust kokkusaamisest on lihtne ja sisult lühike. Ent rohkem kui 150 aastat koreograafilist lavastamisajalugu on narratiivi külge riputanud terve hulga vigureid, mis on dramaatiliselt väheütlevad, kuid muutunud oma-moodi kohustuslikuks, nii et ükski lavastaja ei saa neist üle ega ümber.

Nende sekka kuulub see, mille pärast on „Korsaar“ ehk üldse kõige tuntum: teise vaatuse pimestavalt kaunis, aga tehniliselt hiiglama raske

pas d'action – kõikvõimalike galaetenduste lemmik-ilunumber, kus Medora tähistab koos oma päästja Conradi ja ustava orja Aliga esimesest haaremisse sattumise ohust pääsemist.

Põhjanaanabrite rahvusballiet „Korsaar“ põhineb koreograaf Ivan Liška 2007. aastal Baicri riigiballetile loodud variandil. Liška tutvustab oma versiooni kui sellist, kus on tehtud hulk tööd, et kasutada võimalikult palju 19. sajandil sellele balletile (eriti Adolphe Adami ja Léo Delibes'i) loodud muusikat ning Marius Petipa koreograafiat. Õnneks ei tähenda see, et ka hilisemaid peab-olema-täiendus oleks välja visatud. Selles mõttes oli lavastuses saavutatud oivaline tasakaal.

Näitlejameisterlikkus

„Korsari“ lihtne lugu esitab tantsijatele lavastuse esimeses kahes vaatuses – mille jooksul sisuliselt kogu tegevus aset leiab – ka üsna suure dramaatilise väljakutse. Nimelt nõuab süžee esiletoomine kõigi tantsuvigurite kõrval üsna suurt näitlejameisterlikkust, mis omakorda juhatab esietenduse peaosaliste juurde. Täis-pangale on panustatud noore Maria Baranovaga, kes tegi kahtlemata õhtu hiilgavaima rolli lõunamaise kelmika kaunitari Medorana. Kui vaja, siis lasi ta saali voolata oma võrgutavat sära mereröövlipealik Conradi jaoks, kui vaja, siis ülemeelikut mossitamist valitseja Said Paša haaremisse

sattumise väljavaate pärast. Seda peale tantsulise superesituse. (Youtube'i maailmas võrreldakse baleriinide sooritusi armutult, veenduge ise, otsides sealt mõned „Korsari“ variatsioonide võrdlused.)

Baranova kõrval esines Conradina väga hästi ka Soome rahvusballiet esisolist Michal Krčmár (keda oli vilksamisi näha sel kevadel Tallinnas Estonia balletigalal). Ujedat printsi võinuks karedas mereröövlipealikus siiski vähem olla: see jättis kohati mulje, et mitte vahva mereröövli ei napsanud oma kaunitari, vaid pigem tükkis kaunitar ise igale poole kaasa. Huvitaval kombel oli ka Conrad pandud tantsima nimetatud teise vaatuse tähtnumbri

meesvariatsiooni, kus tavaliselt näeb Medora ja Conradi-ga kaasa jooksvat ustavat orja Alid. See polnudki ehk paha valik, sest Ilja Bolotov Alina nägi veel sutsu vaeva, samal ajal kui Krčmáril bravuurist puudu ei jäänud.

Kolmanda vaatuse hitt

Kõnealuse lavastuse täielik hitt peitub kolmandas vaatuses, kus õnnetul kombel ikkagi Said Paša haaremisse sattunud Medora suursuguse tantsupeo saatel lõpuks saabuvat kiiret päästmist ootab. Tänapäeva vaatajale võib see ime-lik tunduda: miks on vaja eten-dust tervet truppi ja enamgi

veel hõlmavate massistseeni-dega venitada? Segaselt teostatuna võibki see tõesti imelik olla, kuid Liška on saavutanud hingematvalt ilusa finaali, mis tõesti toob esile selle klassikalise tüki majesteetliku ajaloo. Seda, kui lava täitub nn elusa aia (*jardin animé*) jaoks kümnete ja kümnete roosades tuutudes ja lillevanikutega tantsijatega, võiks asja nägemata kujutleda tõeliselt *camp*'ina. Kohapeal oli efekt vastupidine ning võttis publiku ülimalt elegantse ja liigutava koreograafiaga valjusti ahhetama.

Niisiis, kui Helsingis on poed liiga tuttavad, siis tasub mõelda balletikülastusele. ●

BALLETT ON SOOMES POPP

Soome tantsib Eesti dirigendi käe all

Reede õhtul Helsingis esietendunud „Le Corsaire“i saatnud Soome rahvuskooperi orkestri ees seisis Eesti oma dirigent Aivo Välja, kelle sõnutsi jagus pärast esietenduse esriide langemist kõigile esinejatele ja osavõtjatele palju kiitust.

Välja jaoks on „Korsaar“ juba teine koostöö põhjanaabrite rahvusballietiga. „Eelmise hooaja alguses otsiti dirigenti „Don Quijote“ taas lavale toomiseks. Nagu ikka neil puhkudel, kokkusaamuste ja tuttavate tahtel, see juhtus,“ meenutas ta.

Orkestri poolt vaadates oli Välja hinnangul kõige olulisem ja raskem leida tasakaal selle vahel, mida laval olijad vajavad ja kuidas teha lavastus ka muusikaliselt huvitavaks. „Selles osas on väga tähtis lavastajapoolne tugi. Tahaks lavastajat enda poolt väga kiita, sest ta oli tõesti rahulik ja töötas väga palju detailidega.“

Dirigent mainis, et selle lavastuse jaoks tehtud põhjalik uurimistö, millega taheti jõuda osalt ajaloolise koreograafiani, ulatus otsapidi ka orkestritööni. Nimelt on ka partituuris taastatud 19. sajandi originaalne üleskirjutus koos elementidega, mida tänapäeval ei tunta ega kasutada.

„Le Corsaire“

BALLETT

Soome rahvusballiett

Koreograafia: Ivan Liška, Marius Petipa

Muusika: Adolphe Adam, Léo Delibes, Cesare Pugni, Riccardo Drigo, Prinz von Oldenburg

Dirigent: Aivo Välja

Kunstnik: Roger Kirk

Sobib: kogu perele

Etendused kuni 10. oktoobrini

Soome rahvuskooperis Helsingis

www.opera.fi

